

**SZERKESZTŐSÉGI
KÖZLÉSEK**

Szerzők:

MEJ szerkesztőség

Cikkadatok:

2026. 4. évfolyam 3. szám

Mi alakítja az egészségünket? – a Szerkesztőség ajánlója új lapszámunkhoz

*What shapes our health? – The Editorial Board's
recommendation from our new issue*

KÉRDÉSEK ÉS NÉZŐPONTOK

A Multidiszciplináris Egészség és Jólét legújabb lapszámának írásai különböző témákon keresztül, mégis egy közös kérdés köré rendeződnek: hol és hogyan alakíthatjuk az egészséget? A válaszok messze túlmutatnak az egészségügyi ellátórendszeren. A szakpolitikai döntések, a társadalmi és gazdasági környezet, az emberi kapcsolatok, a digitális infrastruktúra, az információs tér vagy éppen a helyi közösségek egyaránt meghatározhatják egészségünket és az egészségben eltöltött éveink számát.

Lapszámunkat Vokó Zoltán népegészségügyi államtitkárral készült interjúnk nyitja. A beszélgetés apropóját az önálló népegészségügyi államtitkárság létrejötte adja, de ennél jóval szélesebb kérdéskört érint: milyen szemléletváltásra van szükség ahhoz, hogy a megelőzés és az egészségfejlesztés nagyobb hangsúlyt kapjon Magyarországon? Az interjú az intézményi struktúrától és a szakemberképzéstől a finanszírozáson át a *Health in All Policies* megközelítésig számos kérdést érint. A beszélgetés egyik legfontosabb üzenete, hogy az egészség szempontjának valamennyi szakpolitikai döntésben meg kell jelennie.

Külön újdonsággal is készülünk olvasóinknak: ebben a lapszámban indul útjára egy új cikksorozatunk, amely az egészségkommunikáció aktuális kihívásait és gyakorlati kérdéseit járja körül. A sorozat első része az információbőség paradoxonából indul ki. Bár az egészséggel kapcsolatos információkhoz ma könnyebb hozzáférni, mint valaha, a keresőmotorok, a közösségi média, az algoritmusok és a mesterséges intelligencia által formált információs környezetben egyre nehezebb eldönteni, mely információ hiteles és mire érdemes figyelni. A cikk ennek kapcsán az ADHD témáját is tárgyalja, és azt vizsgálja, hogyan őrizhető meg a hiteles szakmai kommunikáció szerepe a figyelemért és a bizalomért folyó versenyben. A sorozat következő részei folytatják az első cikkben megkezdett kérdésfelvetést, és fokozatosan haladnak a gyakorlati megoldások felé. A második rész az üzenettervezés és a közérthetőség mesterségét bontja majd ki részletesebben, az alapelveket lépcsőről lépésre alkalmazható gyakorlati megközelítéssé formálva. Reméljük, hogy az új sorozat nemcsak gondolatébresztő olvasmány lesz, hanem a mindennapi szakmai kommunikációban is használható tudást kínál majd.

Két véleménycikkünk más-más területen ösztönöz kritikus gondolkodásra. A dohányzási ártalomcsökkentésről szóló írás a rendelkezésre álló bizonyítékokat és a mögöttük meghúzódó érdekeket vizsgálja. Arra hívja fel a figyelmet, hogy az alternatív dohány- és nikotintermékekkel kapcsolatos döntések során nemcsak a károsanyag-expozíció csökkenését, hanem a hosszú

távú egészséghatásokat, a nikotinfüggőséget és a dohányipar szerepéből fakadó érdekellentéteket is mérlegelni kell. Másik véleménycikkünk a kutatómódszertani oktatás bevett gyakorlatát gondolja újra. A szerző amellet érvel, hogy a jó kutatás nem a kutatási tervvel és a módszerek kiválasztásával, hanem a vizsgált probléma minél mélyebb megértésével kezdődik.

AZ EGYÉNTŐL A RENDSZEREKIG

Recenzióink ezúttal különösen gazdag körképet kínálnak az egészséget alakító társadalmi és rendszerszintű tényezőkről. Megismerhetjük, miként válhat a digitális infrastruktúra az egészség társadalmi meghatározójává, és milyen tényezők állhatnak az alacsonyabb jövedelmű csoportok rosszabb egészségi állapota és magasabb egészségügyi kiadásai mögött. Egy másik cikkismertetés arra irányítja a figyelmet, hogy társas kapcsolataink nem kizárólag a lelki jóllétünkre hatnak: a tartósan negatív kapcsolatok összefügghetnek a gyorsabb biológiai öregedéssel, a gyulladásos folyamatokkal és a multimorbiditással is. Az élettartammal és az egészségben eltöltött évekkal foglalkozó írások pedig arra emlékeztetnek, hogy a hosszabb élet önmagában nem feltétlenül jelent több egészséges életévet.

Több közleményünk arra keresi a választ, hogyan léphetünk túl az egyes betegségekre vagy kockázati tényezőkre külön-külön reagáló megközelítésen. A fizikai aktivitás népegészségügyi szerepéről szóló

recenzió a mozgást a 21. század összetett egészségügyi, társadalmi és környezeti kihívásainak összefüggésében értelmezi. Az egészségfejlesztés finanszírozását vizsgáló írás új befektetési modelleket mutat be, amelyek a prevenciót nem pusztán kiadásként, hanem hosszabb távú társadalmi befektetésként közelítik meg. A „fridsider-cigaretta” példáján keresztül pedig azt láthatjuk, miként segíthet a rendszerszemlélet az összetett népegészségügyi problémák mögött meghúzódó visszacsatolások és hatékony beavatkozási pontok azonosításában. Ehhez szorosan kapcsolódik a WHO Bulletin egyik írásának ismertetése is, amely azt a kérdést teszi fel: betegségeket kezelünk, vagy egészséget fejlesztünk?

KÖZÖSSÉGEK, ADATOK, MEGELŐZÉS

A közösségek szerepe ugyancsak megjelenik a lapszámban. Egy recenzió azt mutatja be, hogyan járulhatnak hozzá a közösségből származó viselkedési egészségügyi adatok a valós szükségletekre jobban reagáló népegészségügyi döntésekhez. A lakosság bevonása ebben a megközelítésben nem pusztán a részvétel lehetőségét jelenti, hanem a tervezés és a döntéshozatal minőségét javító erőforrást is.

A fiatalok egészségmagatartásáról ad képet három évtizedes távlatban az ESPAD 2024 eredményeit bemutató szakdokumentum ismertetése. A magyar középiskolások rizikómagatartásának és addiktológiai problémáinak hosszú távú trendjei nemzetközi összehasonlításban is értelmezhetők, és

fontos támpontokat kínálnak a prevenció és az egészségfejlesztés számára.

A lapszám írásai sokféle témát érintenek, de közös üzenetük jól felismerhető: az egészség komplex rendszerek eredménye. Ha tartós változást szeretnénk elérni, nem elegendő kizárólag az egyéni magatartásra vagy az egészségügyi ellátásra összpontosítanunk. Figyelembe kell vennünk azt a társadalmi, gazdasági, fizikai, digitális és közösségi környezetet is, amelyben az emberek élnek és döntéseiket meghozzák.

KÖVESSE A MEJ KIADÓJÁNAK TEVÉKENYSÉGÉT IS!

Olvasóink figyelmébe ajánljuk a folyóiratot kiadó Magyar Népegészségügy Megújításért Egyesület [weboldalát](#) és [Facebook](#) oldalát is. Ezeken a felületeken az egyesület aktuális hírei, szakmai kezdeményezései és eseményei mellett a csatlakozási és támogatási lehetőségekről is tájékozódhat.

TÁMOGASSA MUNKÁNKAT!

Ha Ön is fontosnak tartja a független és hiteles tudományos tájékoztatást, kérjük, csatlakozzon támogatóink sorához! Támogatásával hozzájárulhat a folyóirat megjelenítésének technikai feltételeihez és a szerkesztőség működéséhez, valamint ahhoz, hogy szakmai tartalmainkat minél szélesebb körben eljuttathassuk az érdeklődőkhöz. Részletek a támogatási lehetőségekről: »[Támogatás](#)«

Kövesse [Facebook](#)- és [LinkedIn](#) oldalunkat, iratkozzon fel [YouTube](#) csatornánkra, ossza meg velünk visszajelzését, és fedezze fel korábbi lapszámainkat is!

A lap növekvő olvasottsága fontos visszajelzés számunkra, és köszönjük olvasóink bizalmát.

Reméljük, hogy legújabb lapszámunk írásai hozzájárulnak a szakmai párbeszédhez, új szempontokat kínálnak, és továbbgondolásra ösztönzik mindazokat, akik az egészség megőrzésén és fejlesztésén dolgoznak.

Jó olvasást kíván:
a Szerkesztőség

Absztraktok havi olvasottsága

Forrás: Open Journal System
(2026.08.31)

